

Тема: Надання першої допомоги потерпілим при нещасних випадках

Тема уроку: Оживлення. Способи штучного дихання. Непрямий масаж серця

План

1. Оживлення людини.
2. Способи штучного дихання.
3. Непрямий масаж серця.

1. Оживлення людини

Реанімація - відновлення життєво важливих функцій організму (перш за все дихання і кровообігу). Реанімацію проводять тоді, коли відсутнє дихання і припинилась серцева діяльність чи ці функції пригнічені настільки, що практично і дихання і кровообіг не забезпечують потреб організму. Будь-яка критична ситуація, що закінчується раптовою смертю є показанням до негайної реанімації. При цьому чим раніше вона розпочата, тим ймовірніший успіх. Декілька хвилин, які відділяють стан клінічної смерті від біологічної, не залишають часу на розмови, роздуми і вичікування: при термінальному стані мінімальна, але своєчасно надана допомога буває ефективною від найскладніших лікарських заходів, які надаються через тривалий час після клінічної смерті.

Основними методами реанімації є **штучне дихання і масаж серця**. При тяжкій травмі, ураженні електричним струмом, утопленні, задушенні, отруєннях, низці захворювань може виникнути втрата свідомості, тобто стан, коли потерпілий лежить без рухів, не відповідає на запитання, не реагує на оточуючу обстановку. Людина, яка надає допомогу, повинна вміти відрізнити втрату свідомості від смерті. При виявленні мінімальних ознак життя необхідно негайно приступити до надання першої допомоги.

2. Способи штучного дихання.

Способи штучного дихання можуть бути апаратні та ручні. Ручні менш ефективні, але можуть застосовуватися негайно при порушенні дихання у потерпілого.

Мета штучного дихання - забезпечення газообміну в організмі, збагачення крові потерпілого киснем і виділення з крові вуглецю.

Крім того, штучне дихання, діючи рефлекторно на центр дихання головного мозку, сприяє відновленню самостійного дихання потерпілого.

Підготовка потерпілого до штучного дихання.

1. Звільнити потерпілого від одягу — розв'язати краватку, розстебнути комір сорочки тощо.
2. Покласти потерпілого на спину на горизонтальну поверхню — стіл або підлогу.
3. Відвести голову потерпілого максимально назад, доки його підборіддя не стане на одній лінії з шиєю. За такого положення голови язик не затуляє вхід до гортані, вільно пропускає повітря до легенів і рот розкривається. Щоб зберегти таке положення голови, під лопатки кладуть згорнутий одяг (рис. 29).

Рис. 18. Положення голови потерпілого при проведенні штучного дихання

4. Пальцями видалити з порожнини рота кров, слиз тощо, вийняти також зубні протези. За допомогою хусточки або бережка сорочки вичистити порожнину рота (рис. 18.1). Після наведених приготувань обов'язково провести штучне дихання.

Рис. 18.1 Очищення ротової порожнини

Порядок виконання штучного дихання.

Голову потерпілого відводять максимально назад і пальцями затискають ніс (або губи). Роблять глибокий вдих, притискають свої губи до губ потерпілого і швидко роблять глибокий видих йому до рота. Вдування повторюють кілька разів, з частотою 12-15 разів на хвилину. З гігієнічною метою рекомендується рот потерпілого прикрити шматком тканини (хусточкою, марлею, бинтом тощо) (рис. 18.2).

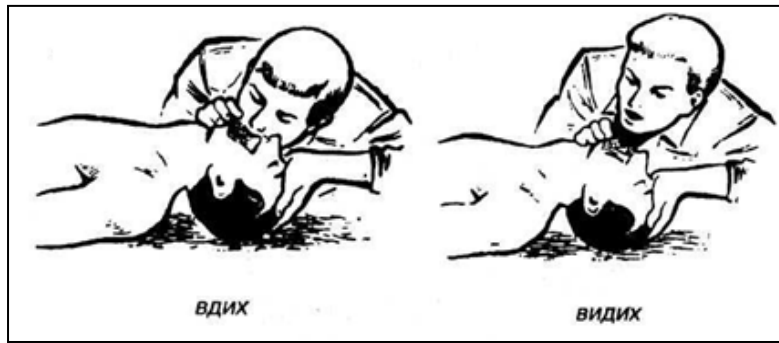

Рис. 18.2 Виконання штучного дихання

Якщо пошкоджене обличчя і проводити штучне дихання «із легенів у легені» неможливо, треба застосувати метод стиснення і розширення грудної клітини у спосіб складання і притискання рук потерпілого до грудної клітини з їх наступним розведенням у боки (процедура повторюється декілька разів).

Контроль за надходженням повітря з легенів потерпілого здійснюється по розширенні грудної клітини при кожному вдуванні.

Якщо після вдування грудна клітина потерпілого не розправляється, це означає, що у шляхах дихання потерпілого відсутня прохідність. Найкраща прохідність шляхів дихання забезпечується за наявності трьох умов:

- максимальному відведенні голови назад;
- відкриванні рота;
- висуванні вперед нижньої щелепи.

При появі у потерпілого перших слабких вдихів слід поєднати штучний вдих з початком самостійного вдиху. Штучне дихання слід проводити до відновлення глибокого ритмічного дихання.

Штучне дихання у більшості випадків треба робити одночасно з масажем серця (див. рис. 18.3-18.5).

3. Непрямий масаж серця.

Непрямий масаж серця — це ритмічне стискання серця між грудиною та хребтом. Треба знайти розпізнавальну точку — мечевидний відросток груднини, — він знаходиться знизу грудної клітини над животом. Стати треба з лівого боку від потерпілого і покласти долоню однієї руки на нижню третину груднини, а поверх — долоню другої руки (див. рис. 18.3, 18.4).

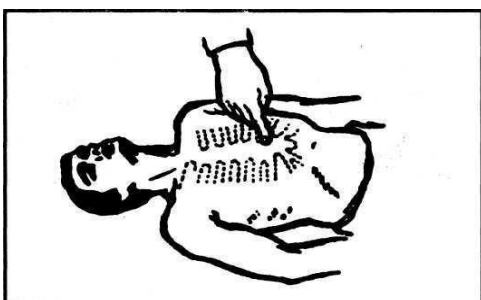

Рис. 18.3. Місце розташування рук при проведенні непрямого масажу серця

Тепер ритмічними рухами треба натискати на грудину (з частотою 60 разів на хвилину). Сила стискання має бути такою, щоб грудина зміщувалась в глибину на 4-5 см. Масаж серця доцільно проводити паралельно зі штучним диханням, для чого після 2-3 штучних вдихів роблять 15 стискань грудної клітки.

При правильному масажі серця під час натискання на грудину відчуватиметься легкий поштовх сонної артерії й звужуються протягом кількох секунд зіниці, а також рожевіє шкіра обличчя і губи, з'являється самостійне дихання.

Рис. 18.4. Правильне положення рук при проведенні непрямого масажу серця і визначення пульсу на сонній артерії

Щоб не пропустити повторного припинення дихання, треба спостерігати за зіницями, кольором шкіри і диханням, регулярно перевіряти частоту і ритмічність пульсу.

Рис. 18.5. Проведення штучного дихання і непрямого масажу серця однією людиною